

**ŠTO SE DEŠAVALO TIJEKOM SRPNJA, KOLOVOZA,
RUJNA I LISTOPADA 2017.**

1. **Reforma zaštite osobnih podataka**
2. **Usklađivanje sa zahtjevima i preporukama za upravljanje osobnim podacima prema Uredbi (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća – HEP**
3. **Usklađivanje sa zahtjevima i preporukama za upravljanje osobnim podacima prema Uredbi (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća – HRVATSKI TELEKOM**
4. **Deveti kongres studenata prava**
5. **Novosti u ovrsi na nekretnini**
6. **8. Međunarodna konferencija „Alternativno rješavanje sporova – suradnja uprave i pravosuđa s gospodarstvom“**
7. **Neke novosti u kaznenom postupku**

1. **Reforma zaštite osobnih podataka**

Tehnološkim razvojem i novim načinima obrade osobnih podataka, postalo je nužno donošenje novog instrumenta koji će osigurati zaštitu prava i temeljnih sloboda pojedinca u vezi s obradom njihovih osobnih podataka. Razvojem digitalnog doba, koje uključuje pojavu društvenih mreža i mobilnih aplikacija (pametni telefoni, društvene mreže, mobilne

aplikacije i sl.), **ubrzo se protok informacija** koje sadrže i osobne podatke. Nastale promijene rezultirale su donošenjem novog propisa koji **osigurava ujednačeno i jednoobrazno postupanje u svim državama članicama Europske unije** po pitanju zaštite osobnih podataka, što će za posljedicu imati jednostavniju i **jednaku zaštitu prava svih pojedinaca u Europskoj uniji. U sklopu reforme zakonodavnog okvira zaštite osobnih podataka u Europskoj uniji 24. svibnja 2016. godine donesena je nova Opća uredba o zaštiti osobnih podataka (General data protection regulation - GDPR)-Uredba 2016/679 o zaštiti pojedinca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46. Uredba se izravno primjenjuje u Republici Hrvatskoj i obvezujuća je za sve koji koriste osobne podatke u poslovne svrhe.**

Trenutačno se nalazimo u razdoblju prilagodbe poslovnih subjekata na provedbu zahtjeva uredbe, koja će u potpunosti stupiti na snagu od 25. svibnja 2018. godine.

GDPR uvodi niz izmjena u pravila koja uređuju zaštitu osobnih podataka:

- **zakonitost, poštenost i transparentnost obrade:** to znači da obrada treba biti u skladu s određenim pravnim temeljem, a načelima poštene i transparentne obrade zahtijeva se da je pojedinac informiran o postupku obrade i njegovim svrhama, dok je voditelj obrade obavezan ispitaniku pružiti sve dodatne informacije neophodne za osiguravanje poštene i transparentne obrade uzimajući u obzir posebne okolnosti i kontekst obrade osobnih podataka, a osim toga ispitanik bi trebao biti informiran o postupku izrade profila i posljedicama takve izrade profila;

- **ograničavanje svrhe:** to znači da podaci trebaju biti prikupljeni u posebne, izričite i zakonite svrhe te se dalje ne smiju obrađivati na način koji nije u skladu s tim svrhama; ali je moguća daljnja obrada u svrhe arhiviranja u javnom interesu, u svrhe znanstvenog ili povijesnog istraživanja ili u statističke svrhe;

- **smanjenje količine podataka:** to znači da podaci moraju biti primjereni, relevantni i ograničeni na ono što je nužno u odnosu na svrhe u koje se obrađuju;
- **točnost:** to znači da podaci moraju biti točni i prema potrebi ažurni; mora se poduzeti svaka razumna mjera radi osiguravanja da se osobni podaci koji nisu točni, uzimajući u obzir svrhe u koje se obrađuju, bez odlaganja izbrišu ili isprave;
- **ograničenje pohrane:** to znači da podaci moraju biti čuvani u obliku koji omogućuje identifikaciju ispitanika samo onoliko dugo koliko je potrebno u svrhe radi kojih se osobni podaci obrađuju; no, dulja razdoblja čuvanja su moguća samo ako će se osobni podaci obrađivati isključivo u svrhe arhiviranja u javnom interesu, u svrhe znanstvenog ili povijesnog istraživanja ili u statističke svrhe uz provedbu primjerenih mjera zaštite propisanih Uredbom;
- **cjelovitost i povjerljivost:** to znači da podaci moraju biti obrađivani na način kojim se osigurava odgovarajuća razina sigurnosti, uključujući zaštitu od neovlaštene ili nezakonite obrade te od slučajnog gubitka, uništenja ili oštećenja;
- **pouzdanost:** to znači da je voditelj obrade odgovoran za poštivanje načela i da je teret dokaza na njemu.

Opća Uredba o zaštiti podataka pojašnjava i uvodi određena nova prava za ispitanike te osigurava, osim u iznimnim situacijama, jednaku razinu zaštite svakom pojedincu iz Europske unije, bez obzira na državu članicu nadležnu za postupanje u konkretnom slučaju.

Voditelj obrade dužan je poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se ispitaniku pružile sve informacije o aspektima obrade osobnih podataka te o pravima ispitanika na pristup svojim podacima, brisanje podataka, ograničenje obrade, prenosivost podataka, upućivanje prigovora te u vezi s automatiziranim pojedinačnim donošenjem odluka (što uključuje profiliranje).

Navedene informacije trebaju se pružiti u sažetom, transparentnom, razumljivom i lako dostupnom obliku, uz uporabu jasnog i jednostavnog jezika, osobito za svaku informaciju koja je posebno namijenjena djetetu. Također, ako ispitanik uputi određeni zahtjev voditelju obrade za ostvarivanje svojih prava iz Opće uredbe o zaštiti podataka, a voditelj obrade ne postupi po tom zahtjevu, tada voditelj obrade bez odgađanja i najkasnije jedan mjesec od primitka zahtjeva izvješćuje ispitanika o razlozima zbog kojih nije postupio i o mogućnosti podnošenja pritužbe nadzornom tijelu i traženja pravnog lijeka.

Zaštita osobnih podataka nije apsolutno pravo već pravo koje se treba balansirati s drugim pravima. Stoga, Opća uredba o zaštiti podataka pruža mehanizam za uvažavanje i balansiranje između prava na zaštitu podataka i drugih prava.

Na taj način, na temelju prava EU-a ili nacionalnog prava voditelj ili izvršitelj obrade mogu ograničiti opseg prava ispitanika ako se takvim ograničenjem poštuje bit temeljnih prava i sloboda te ono predstavlja nužnu i razmjernu mjeru u demokratskom društvu za zaštitu značajnih vrijednosti poput nacionalne sigurnosti, obrane, javne sigurnosti, drugih važnih ciljeva od općeg javnog interesa EU-a ili države članice, zaštite neovisnosti pravosuđa itd.

Svaka takva zakonodavna mjera sadrži posebne odredbe o svrhama obrade ili kategorijama obrade, kategorijama osobnih podataka, opsegu uvedenih ograničenja, zaštitnim mjerama za sprečavanje zlouporabe i drugim aspektima kako bi se zaštitila prava pojedinaca.

Uzimajući u obzir prirodu, opseg, kontekst i svrhe obrade te njezinu rizičnost, svaki poslovni subjekt koji obrađuje osobne podatke trebao bi poduzeti odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere kako bi osigurao i mogao dokazati da se obrada provodi u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka.

Opća uredba o zaštiti podataka razlikuje se od trenutno važećeg hrvatskog zakonodavstva i po priželjkivanoj efektivnosti sankcioniranja povreda. Prema odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka svaka povreda će se sankcionirati novčanim upravnim kaznama koje će se izricati uz ili umjesto drugih sankcija poput upozorenja, opomena, zabrana, ograničenja, itd. Iznimno, ako je riječ o manjoj povredi fizičke osobe i ako bi upravna novčana kazna bila nerazmjerna, ista se neće izricati nego će se izreći upozorenje.

Najprije će se utvrditi postoji li kršenje, a zatim će se odabrati sankcija uključujući novčane upravne kazne.

Za neka kršenja (obveze voditelja i izvršitelja obrade te certifikacijskog tijela i tijela za praćenje kodeksa ponašanja) propisana je maksimalna kazna u iznosu od 10 milijuna eura ili 2% godišnjeg prometa na svjetskoj razini, a za druga kršenja (načela obrade, prava ispitanika, prijenosi u treće države, obveze u skladu s nacionalnim pravom, nepoštovanja naredbe ili pravo pristupa nadzornog tijela) propisana je maksimalna kazna do 20 milijuna eura ili 4% godišnjeg prometa na svjetskoj razini, ovisno o tomu što je veće.

Prilikom izricanja novčanih upravnih kazni vodit će se računa da je takva sankcija učinkovita, razmjerna i odvraćajuća, a za određivanje iznosa konkretne novčane upravne kazne morat će se uzeti u obzir jedanaest kriterija poput prirode, težine i trajanje kršenja, vrstu krivnje, mjere ublažavanja štete, prijašnja kršenja, tehničke i organizacijske mjere primijenjene u obradi podataka, itd.

Agencija za zaštitu osobnih podataka je ovlaštena za nadzor primjene Uredbe i osiguravanje primjene njezinih odredaba.

Usklađivanje sa GDPR-om je vrlo zahtjevno. Za postizanje sukladnosti, prije svega je bitno napraviti sveobuhvatan popis i kategorizaciju podataka prema kojima se podaci mogu lako pretraživati i kontinuirano nadzirati. Nakon toga, potrebno je definirati područja obrade podataka i napraviti analizu raskoraka trenutnog stanja obrade i zahtjeva GDPR-a, oblikovati akcijski plan odnosno identificirati nove ili potencijalne tehničke i organizacijske mjere kako bi se smanjio rizik do prihvatljive mjere te definirati prioritete kako bi se mjere mogle implementirati.

Na kraju važno je skrenuti pozornost i na činjenicu da je Komisija EU uputila u zakonodavnu proceduru prijedlog nove Uredbe o poštivanju privatnog života i zaštiti osobnih podataka u elektroničkim komunikacijama te stavljanju izvan snage Direktive 2002/58 (Uredba o e-privatnosti). Prijedlogom ove Uredbe nadopunjuje se i detaljnije razrađuje GDPR, budući da je učinkovita zaštita povjerljivosti komunikacija od ključne važnosti za ostvarivanje slobode izražavanja i pripočavanja te drugih povezanih prava, kao što je pravo na zaštitu osobnih podataka ili pravo na slobodu mišljenja, savjesti i vjeroispovijedi.

Zbog važnosti ove teme za sve poslovne subjekte u ovom i idućim brojevima Newslettera pokušat ćemo saznati kako se pojedina trgovačka društva pripremaju odnosno koje aktivnosti poduzimaju kako bi svoje poslovanje prilagodili zahtjevima GDPR-a.

Pripremila: Iskra Gudan, dipl.iur., Končar - Elektroindustrija, d.d.

2. Usklađivanje sa zahtjevima i preporukama za upravljanje osobnim podacima prema Uredbi (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća – HEP grupa

Uredba o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (u daljem tekstu Uredba) koju je Europska komisija usvojila u svibnju 2016. godine unosi značajne promjene u način upravljanja osobnim podacima građana EU. Donesena je s ciljem vraćanja kontrole nad osobnim podacima pojedincu kako bi se kroz odgovorno i etično prikupljanje i obradu podataka svakome osigurala primjerena razina zaštite i privatnosti.

Uredba se tako odnosi i na trgovačka društva koja posluju u okviru HEP grupe. Treba reći kako je HEP grupa jedan od najsloženijih poslovnih sustava koji danas posluju u Hrvatskoj bilo da se to odnosi na broj trgovačkih društava HEP grupe, ukupnom broju zaposlenika ili raznolikosti strukture poslovanja i to od društava koja posluju na tržištu do društava koja posluju u reguliranim uvjetima ili u krajnjoj liniji i po broju kupaca različitih oblika energije i slično.

Zbog kompleksnih i strogih pravila koja Uredba uvodi, Europska komisija je svim obveznicima njene primjene ostavila rok od dvije godine do početka primjene. Taj rok ističe 25. svibnja 2018. godine. Kazne za prekršitelje uredbe mogu dosezati i do 4% ukupnog prihoda organizacije prekršitelja. Uzevši u obzir ukupni prihod HEP-a u 2016. od 14.4 milijarde HRK, maksimalna ukupna visina kazne koja se prema ovoj Uredbi može propisati svim društvima u HEP grupi doseže iznose od nekoliko stotina milijuna HRK.

HEP je vrlo aktivno pristupio procesu usklađenja i sami proces usklađenja strukturirao je tako da je na samom početku utvrdio stanje u procesima upravljanja osobnim podacima. U HEP-u je tako bila provedena inicijalna analiza trenutne razine usklađenosti odnosno provedena je brza snimka stanja tijekom koje su na različite načine sakupljeni i obrađeni podaci na temelju

kojih se izvršila inicijalna procjena. Ponajprije su intervjuirani odgovorni djelatnici organizacijskih jedinica na čije poslovne procese Uredba ima najveći utjecaj, a zatim su analizirani neki organizacijski i tehnički aspekti bitni za usklađivanje. Kriteriji za odabir organizacijskih jedinica i sudionika radionica bili su očekivani; količina osobnih podataka koje organizacijska jedinica prikuplja i/ili obrađuje, rizičnost obrada i uključenost u zaštitu osobnih podataka na pravnoj, organizacijskoj i tehnološkoj razini.

Tijekom snimke stanja spremnosti HEP-a na usklađivanje za zahtjevima Uredbe o zaštiti osobnih podataka, ustanovljeno je da sa stajališta još važećeg Zakona o zaštiti osobnih podataka (NN 103/03, NN118/06, NN 41/08, NN 130/11 i NN 106/12-pročišćeni tekst) HEP na relativno zadovoljavajući način upravlja osobnim podacima. Ovo se prvenstveno odnosi na ispunjavanje obveze prijave baza osobnih podataka Agenciji za zaštitu osobnih podataka te ispunjavanja nekih formalnih obveza.

Nalaz stanja spremnosti HEP-a na usklađivanje za zahtjevima Uredbe o zaštiti osobnih podataka pokazao je kako je razina zaštite osobnih podataka na razini koja nije zadovoljavajuća. Postojeće stanje analizirano je u odnosu na zahtjeve i preporuke Uredbe koje se može strukturirati na organizacijske, tehničke i organizacijsko-tehničke mjere. Vrlo važna komponenta ovih procesa svakako je svijest o promjenama koje donosi Uredba te potencijalnom učinku ovih promjena na svakodnevno poslovanje društava HEP grupe. Upravo tu svijest ili spoznaju o značaju kako same Uredbe tako i o promjenama koje primjena Uredbe donosi potrebno je promovirati jer je analiza sadašnjeg stanja pokazala njenu nedovoljnu razinu.

Nalaz je također pokazao da se najveći dio rješenja odnosi najviše na organizacijske, u manjem dijelu na organizacijsko-tehničke mjere, a u najmanjem dijelu na tehničke mjere. Kako se radi o vrlo složenim poslovnim procesima za čije su rješavanje potrebna iznimna specijalistička znanja HEP će projekte rješavanja pojedinih dijelova pripremiti uz pomoć specijaliziranih savjetnika. Najveći izazovi u projektu usklađivanja identificirani su u području integracije sustava zaštite osobnih podataka u okvirima redovnog poslovanja te upravljanja registrom osobnih podataka kao i području upravljanja zahtjevima i prigovorima osoba. Također su određeni izazovi identificirani i u upravljanju rizicima u okviru informacijske sigurnosti te upravljanju incidentnim situacijama.

Rezultati primjene projekta usklađivanja očekuju se u području definiranja i identifikacije te zaštite osobnih podataka u prvom redu, a zatim i u nadogradnji informacijsko-telekomunikacijskog sustava. Kao preduvjet ili završni čin usklađivanja s Uredbom nužno će biti uskladiti organizacijske strukture i procese. Potrebno je ponovno naglasiti kako HEP grupa ima iznimno složenu unutarnju poslovnu strukturu koja počiva na vrlo složenim i osjetljivim poslovnim procesima pa svaka promjena, a posebice bitna promjena, mora biti vrlo pažljivo strukturirana i primijenjena.

Za koordiniranje aktivnosti na usklađivanju s Uredbom, HEP je formirao poseban tim sastavljen od predstavnika svih relevantnih poslovnih dijelova HEP grupe u kojima se očekuju neke bitne promjene i koji kao takvi aktivno sudjeluju u procesu usklađivanja s Uredbom.

Pripremio: Hrvoje Segedi, dipl.iur., HEP Proizvodnja, d.o.o.

3. Usklađivanje sa zahtjevima i preporukama za upravljanje osobnim podacima prema Uredbi (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća – HRVATSKI TELEKOM

HT već i danas primjenjuje visoke standarde zaštite osobnih podataka pri pružanju svojih usluga. Ovi standardi su u bitnom opisani u Obvezujućim korporativnim pravilima za zaštitu privatnosti DT Grupe koja su odobrena od strane nadležnih tijela u EU. Tako na primjer, HT provodi „privacy by design“ i „privacy by default“ pristup u kreiranju svojih usluga, ima posebnu organizacijsku jedinicu nadležnu za zaštitu osobnih podataka, povjerenika za zaštitu osobnih podataka, a što se sve uvodi kao obveza tek s primjenom GDPR-a. HT dodatno radi na punom i pravovremenom usklađenju s obvezama i GDPR-a, pa ćemo tako, primjerice, dodatno poraditi na transparentnosti o informiranju korisnika po pitanju obrade i

zaštite njihovih osobnih podataka koji su nam povjerali i omogućiti korisnicima još jednostavnije upravljanje njihovim osobnim podacima. Više info na internetskim stranicama HT-a <http://www.t.ht.hr/drustvena-odgovornost/zastita-privatnosti/#section-nav>

U telekomunikacijskom poslovanju postoje i dodatni propisi koji se ponašaju kao "lex specialis", poput e.Privacy direktive koja je transponirana u Zakon o elektroničkim komunikacijama, a koja se kao dio reforme također mijenja radi usklađenja s GDPR-om. Trenutno postoji draft e.Privacy Regulation-a koji će zamijeniti direktivu no još uvijek nije izglasan. Na određeni način to nam stvara određene izazove u implementaciji GDPR-a jer još uvijek nemamo sve obveze jasno i u potpunosti definirane.

Dodatno, radimo intenzivno na usklađenju s GDPR-om između ostalog po pitanju novih prava ispitanika (npr. pravno na prenosivost podataka, pravo na zaborav itd.), na usklađivanju ugovora i suradnje s trećim stranama i sl.. HT kao dio DT Grupe koristi tzv. Privacy Impact Assessment alat kojemu je cilj ispuniti obvezu „Data privacy impact assessment“-a iz GDPR-a te kojim se osiguravaju sigurnosne mjere (kao još jedna obveza iz GDPR-a).

Na kraju, HT pozdravlja tzv. "level playing field" koji donosi novi EU okvir zaštite podataka, široku teritorijalnu primjenu te razne one stop shop mehanizme.

Pripremio: Vinko Berković, dipl.iur., Hrvatske telekomunikacije d.d.

4. Deveti Kongres studenata prava

Udruga Pravnika, studentska udruga pri Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, devetu godinu za redom organizirala je Kongres studenata prava pod nazivom „Nacionalni i međunarodni aspekti poslovnog prava“ koji se održao od 18. do 20. listopada u Hrvatskoj obrtničkoj komori i u Hotelu Westin u Zagrebu.

Službeni pokrovitelj kongresa bila je predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar Kitarović. To je svakako dodatna potvrda izvrsnosti i profesionalnosti projekta.

Tema ovogodišnjeg Kongresa bila je, prije svega, vrlo opširna i sadržajna. Ona ulazi u brojne pore modernog poslovanja, kako na generalnoj, tako i na subordiniranoj razini. Problemi poslovanja u današnje vrijeme su golemi, a pravna regulativa nosi ključan doprinos u rješavanju. Također, svijet u 21. stoljeću prate brojne i velike promjene. One se očituju i na poslovnom planu, u vidu novih, drugačijih oblika poslovnih organizacija preko uloge bankarskog sustava do zaštite koncepta tržišnog natjecanja i restrukturiranja.

Tijekom tri dana, mnogobrojni su etablirani predavači, od sveučilišnih profesora, preko pravnih praktičara pa sve do zaposlenika u državnim agencijama i međunarodnim kompanijama, održali niz predavanja i okruglih stolova kroz koje su studenti imali priliku pobliže upoznati s raznim temama koje se tiču poslovnog prava i općenito suvremenog poslovanja sagledanih iz pravne, ekonomske i političke perspektive. Problematiku poslovnog prava analizirali smo kroz sljedeće uporišne točke:

1. Poslovne organizacije
2. Startup tvrtke
3. Uloga banaka u suvremenom poslovanju
4. Rizici
5. Međunarodne organizacije
6. Međunarodna trgovačka arbitraža
7. Suvremeni val korporativnih akvizicija
8. Jednakost poslovnih subjekata na tržištu
9. Hrvatska regulativa
10. Europski okvir
11. Poslovna etika
12. Zakon o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku

Kao predavači izmjenjivali su se brojni pravници i stručnjaci iz drugih područja, a među njima istaknuli bismo primjerice sljedeće: akademik Jakša Barbić, prof. dr. sc. Jasnica Garašić, odvjetnik Boris Šavorić, odvjetnik Vladimir Batarelo, Katarina Mindoljević iz Atlantic Grupe,

Mirta Kapural iz Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja te Andreja Hašček iz Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga.

Kroz tri dana studenti su imali prilike naučiti i raspravljati o pitanjima iz domene trgovačkog prava i prava društava, vidjeti s kojim se problemima suočavaju poduzetnici u Hrvatskoj te na koji način država osigurava jednakost subjekata na tržištu.

Pripremio: Mario Jerak, predsjednik Udruge Pravnika

5. Novosti u ovrsi na nekretnini

U Narodnim novinama br. 73/2017 objavljen je Zakon o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona (nadalje: ZOIDOZ), koji zakon je u većem dijelu stupio na snagu 03. kolovoza 2017. godine.

Člankom 80.b ZOIDOZ propisani su posebni uvjeti za određivanje ovrhe na nekretnini. Naime, sukladno novom zakonskom uređenju, sud će prijedlog za ovrhu na nekretnini odbiti ako glavnica tražbine radi čijeg se namirenja ovrha traži ne prelazi iznos od 20.000,00 kuna, osim ako je prijedlog podnesen radi prisilnog ostvarenja tražbine radi zakonskoga uzdržavanja ili tražbine radi naknade štete uzrokovane kaznenim djelom.

ZOIDOZ propisuje da, čak i ako glavnica tražbine radi čijeg se namirenja ovrha traži prelazi iznos od 20.000,00 kuna, sud može odbiti prijedlog za ovrhu na nekretnini ako ocijeni da bi prodaja nekretnine narušila pravičnu ravnotežu između interesa ovršenika i interesa ovrhovoditelja. Prilikom ocjenjivanja je li narušena pravična ravnoteža interesa ovršenika i ovrhovoditelja, propisano je da će sud uzeti u obzir okolnosti slučaja, a osobito je li vrijednost tražbine koja se namiruje nerazmjerno manja od vrijednosti nekretnine na kojoj se predlaže provesti ovrhu, je li ovrhovoditelj učinio vjerojatnim da je ovrha na drugim predmetima ovrhe bila bezuspješna, odnosno da nema drugih prikladnih mogućnosti da se tražbina u cijelosti ili u pretežnom dijelu namiri, služi li nekretnina za stanovanje i zadovoljavanje osnovnih životnih potreba ovršenika te ima li ovršenik drugih nekretnina ili drugih mogućnosti da svoje potrebe zadovolji, ima li ovrhovoditelj osobito opravdan interes za hitnim namirenjem tražbine radi ostvarenja vlastitoga uzdržavanja ili drugih važnih razloga te je li se ovršenik izjavom sadržanom u javnoj ispravi ili ovjerovljenoj privatnoj ispravi izričito suglasio s time da ovrhovoditelj radi namirenja određene tražbine zatraži namirenje prodajom određene nekretnine.

Ono što je važno za ovrhovoditelje i ovršenike u ovom konkretnom slučaju, propisano je naravno prijelaznim i završnim odredbama ZOIDOZ. Člankom 44. ZOIDOZ propisano je da će se postupci pokrenuti prije stupanja na snagu ZOIDOZ dovršiti primjenom odredbi Ovršnog zakona (NN br. 112/12., 25/13., 93/14. i 55/16. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

Pripremila: Ivana Gabrić, mag.iur., Končar – Energetika i usluge d.o.o.

6. 8. Međunarodna konferencija „Alternativno rješavanje sporova – suradnja uprave i pravosuđa s gospodarstvom“

U organizaciji Hrvatske obrtničke komore od 24. -25. listopada 2017. g. održana je 8. Međunarodna konferencija pod radnim nazivom „Alternativno rješavanje sporova – suradnja uprave i pravosuđa s gospodarstvom“. Uvodnim govorom sudac VSRH **Damir Kontrec**, inače predsjednik Suda časti i Centra za mirenje pri Hrvatskoj obrtničkoj komori ustvrdio je osvrnuvši se na razne vrste rješavanja sporova kako je najbitnija i nezamjenjiva karika u tom postupku upravo čovjek. Međutim, gost iz SAD-a profesor emeritus pravnih studija **Ethan Katsh**, sa Sveučilišta u Massachusettsu Amherst, direktor Nacionalnog centra za tehnologiju i rješavanje sporova, prilikom svog uvodnog izlaganja o povijesti i sadašnjem stanju kod **on-line rješavanja sporova (ORS / eng. ODR)**, zapitao se s pravom je li čovjek zaista nezamjenjiv? Naime, tehnologija je već došla na razinu da u jednostavnim sporovima male vrijednosti kod web trgovine automatski, vrlo intenzivno i efikasno rješava nastale sporove na temelju prigovora kupaca, pa je **Mirèze Philippe**, specijalna savjetnica na ICC Međunarodnom arbitražnom sudu ustvrdila kako je on-line pravosuđe itekako moguće vrlo optimistično vjerujući u daljnji napredak takvog načina rješavanja sporova.

Da je pravo vrijeme za pokretanje web trgovine, nadahnutim izlaganjem pojasnio je predsjednik Udruge e-Commerce Hrvatska **Marcel Majsan**, na primjeru izumiranja retail trgovina, čak i velikih trgovačkih lanaca u samom SAD-u, pa posljedično dolazi do nužnosti brzog i efikasnog on-line rješavanja sporova. Na tom tragu i na praktičnom primjeru **Anda Kostijal** iz Europskog potrošačkog centra, inače viši stručni savjetnik Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta RH, prikazala je **platformu ORS-a** kao vrlo učinkovit alat za izgradnju i pouzdanost web trgovine. Profesor **Marijan Cingula** s Ekonomskog fakulteta u Zagrebu zaključuje na temelju svog istraživanja kako platforma ORS-a funkcionira pouzdano i brzo, međutim kako RH carinjenjem ne samo robe, nego i poštarine na vrijednost dostavljene pošiljke putem web trgovine šalje poruku nevjerodostojne želje za proklamiranim ciljem digitalizacije. S druge strane, domaćin ove konferencije **Suzana Kolesar**, tajnica pri Sudu časti HOK-a i Centra za mirenje pri HOK-u, predstavila je projekt za trening malih i srednjih poduzetnika „Iz potrošačkog prava u digitalno doba“, kao realni državni poticaj prekograničnoj web trgovini. Uz to istaknuto je kako za razliku od ostalih EU članica upravo RH sufinancira izravno 5 najvećih hrvatskih centara za mirenje, ne bi li se dao zamah mirenju u Hrvatskoj i time rasteretilo pretrpane domaće sudove.

Najuvjerljiviji izlagači i svjedoci uspješnih ORS sustava bili su bez daljnjega **James Walker**, osnivač i direktor „Resolver-a“ iz Velike Britanije, aplikacije koja rješava i predviđa sporove putem platforme ORS-a, a pogotovo pronicljivi i duhoviti **Kyle Snowdon**, direktor međunarodne prodaje „Tyler Technologies, Inc.“ iz SAD-a koji je prikazao najuspješnije priče u modernizaciji pravosuđa, poput onih u Silicijskoj dolini konkretnije u Santa Clara-i gdje je doslovno sve digitalizirano, dok je kao najbolji primjer učinkovitosti tehnologije u modernom tržištu rješavanja sporova naveden Maryland.

Predstavljen je razvoj i trenutno stanje medijacije u Španjolskoj, Mađarskoj, Rumunjskoj, Grčkoj, Italiji i Kanadi. Ono što je zabrinjavajuće za autora ovog teksta, kao gorljivog pobornika mirenja, je činjenica da je upravo ono najlošije predstavljeno na ovoj Međunarodnoj konferenciji, kako po sadržajima, tako i dosta slabo pripremljenim predavačima. Tek, nešto zanimljivija saznanja su bila iz Italije, ali iz razloga što je to zemlja s najstarijim postupcima mirenja, te Kanade gdje mirenje postiže najbolje rezultate. Zastupam mišljenje da mirenje kao način alternativnog rješavanja sporova (**ARS / eng. ADR**), nikako ne bi trebalo biti predstavljano prvenstveno kroz prizmu ORS-a koji je tek podvrsta ARS-a vezana samo uz najjednostavnije potrošačke sporove male vrijednosti. Za istaknut je iznimku koja potvrđuje pravilo odnosno vrlo praktičan i atraktivan primjer funkcioniranja ODR-a i medijacije za banke radi postizanja nagodbe s dužnicima u Grčkoj krizi koju je prezentirao **Petros Zourdoumis**, osnivač ODR Europe, glavni direktor ADR point-a i suradnik u Nacionalnom centru za tehnologiju i rješavanje sporova u SAD-u.

Pripremio: Hrvoje Herceg, mag.iur., Končar - Energetika i usluge, d.o.o.

7. Neke novosti u kaznenom postupku

U Narodnim novinama br. 70/2017 objavljen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku (nadalje: ZOIDZKP), koji zakon je u većem dijelu stupio na snagu 27. srpnja 2017. godine.

Najveću pozornost javnosti izazvale su promjene koje se odnose na uvjete za zamjenu istražnog zatvora jamstvom. Naime, sukladno ranijem uređenju, istražni zatvor mogao se zamijeniti jamstvom pod uvjetom da okrivljenik ili netko drugi za njega da jamstvo, a sam okrivljenik obeća da se neće kriti i da bez odobrenja neće napustiti svoje boravište, da neće ometati kazneni postupak i da neće počinuti novo kazneno djelo. Pod navedenim uvjetom istražni zatvor mogao se zamijeniti jamstvom ako je bio određen iz razloga što 1) je okrivljenik u bijegu ili osobite okolnosti upućuju na opasnost da će pobjeći, 2) osobite okolnosti upućuju na opasnost da će okrivljenik uništiti, sakriti, izmijeniti ili krivotvoriti dokaze ili tragove važne za kazneni postupak ili da će ometati kazneni postupak utjecajem na svjedoke, vještake, sudionike ili prikrivače, 3) osobite okolnosti upućuju na opasnost da će ponoviti kazneno djelo ili da će dovršiti pokušano kazneno djelo, ili da će počinuti teže kazneno djelo za koje je prema zakonu moguće izreći kaznu zatvora od pet godina ili težu kaznu, kojim prijeti, 4) je istražni

zatvor nužan radi neometanog odvijanja postupka za kazneno djelo za koje je propisana kazna dugotrajnog zatvora i kod kojeg su okolnosti počinjenja kaznenog djela posebno teške.

ZOIDZKP drukčije uređuje uvjete za zamjenu istražnog zatvora jamstvom. Sada se istražni zatvor može ukinuti ako okrivljenik ili tko drugi za njega da jamstvo, a sam okrivljenik obeća da se neće kriti i da bez odobrenja neće napustiti svoje boravište. Napuštena je obveza davanja izjave o neometanju kaznenog postupka i nepočinjenju novog kaznenog djela, a jamstvo se sada može odrediti samo ako je istražni zatvor određen iz razloga što je okrivljenik u bijegu ili osobite okolnosti upućuju na opasnost da će pobjeći.

U obrazloženju Konačnog prijedloga ZOIDZKP, predlagatelj - Vlada RH navela je da je predložena izmjena instituta jamstva rezultat pravnih stajališta Ustavnog suda Republike Hrvatske, konkretno Odluke br. U-III-1451/2015 od 9. travnja 2015., donesene po ustavnoj tužbi podnositelja M. B. iz Zagreba. O ovoj kontroverznoj odluci iznimno zanimljiv rad pod nazivom „Pravna priroda, pravni okvir i svrha jamstva u kaznenom postupku: Mogu li preživjeti odluku Ustavnog suda RH (U-III-1451/2015) o ukidanju istražnog zatvora za gradonačelnika Grada Zagreba i vraćanju jamčevine njegova branitelja“ napisala je prof.dr.sc. Zlata Đurđević, profesorica na katedri za Kazneno procesno pravo na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, koji rad preporučujem svima zainteresiranim za ovu temu (rad je objavljen u Hrvatskom ljetopisu za kazneno pravo i praksu (Zagreb), vol. 22, broj 1/2015 i dostupan je online na adresi:

[https://www.pravo.unizg.hr/hljkkp/2015_godina/vol. 22 - br. 12015/durdevic](https://www.pravo.unizg.hr/hljkkp/2015_godina/vol.22-br.12015/durdevic)).

**Pozivamo Vas da se aktivirate!
Pišite nam, predlažite, dopunjavajte
Vaš i naš Newsletter – kao i web stranicu**

U Zagrebu, listopad 2017. godine

Udruga korporativnih pravnika

www.udruga-korporativnih-pravnika.hr